
doc. Mgr. Aleš Novák, Ph.D.

Oborové zaměření: filosofická antropologie

Metafysické koncepty člověka a jeho místa ve světě; raně novověké filosofické pozice: René Descartes, Thomas Hobbes, Baruch de Spinoza; německá filosofie druhé poloviny 19. a první poloviny 20. století: G. W. F. Hegel, F. W. J. Schelling, Friedrich Nietzsche, Edmund Husserl, Martin Heidegger, Ernst Jünger, Ludwig Wittgenstein; koncepty časovosti a prostorovosti lidské existence, specifické formy lidského vztahování se ke světu jako např. věda, technika, násilí, válka a umění; role a funkce imaginace/obrazivosti a paměti (koncept ars memorativa).

Kontakt a konzultační hodiny:

Viz [SIS](#)

Vyučované kurzy:

Viz [SIS](#)

Vzdělání, zaměstnání, studijní a badatelské pobyty, pedagogické působení:

- 2012-2016 ředitel univerzitního centra excelence *Centrum fenomenologického výzkumu* při Fakultě humanitních studií Univerzity Karlovy v Praze
- 2009 habilitace v oboru filosofie Univerzita Palackého Olomouc
- 2007 PhD. filosofická antropologie FHS UK
- 1999 Mgr. filosofie FF UK

Publikace:

1. Monografie

Věčný návrat téhož, Praha: Togga 2015. 388 str. ISBN 978-80-7476-085-3.
 Filosofie smíru, Praha: Togga 2014. 140 str. ISBN 978-80-7476-038-9.
 Zázračná věda. *Filosofie René Descartesa 1618-1620*, Praha: Togga 2012. 448 str. ISBN 978-80-87258-80-4 (váz.). ISBN 978-80-7476-026-7 (brož.).
 Příspěvky k filosofii, Praha: Togga 2011. 210 str. ISBN 978-80-87258-67-5.
 Heideggers *Bestimmung des Bösen*, libri nigri 5, Nordhausen: Verlag Traugott Bautz 2011. 127 str. ISBN 978-3-88309-650-6 (brož. výtisk), 978-3-88309-651-3 (váz. výtisk).
 Síla světa. *Kapitoly k pojetí vztahu člověka a světa mezi Mikulášem Kusánským a G. W. F. Hegelem*. Autorský kolektiv A. Novák, V. Zajíc, J. Pippich. Praha: Togga 2009. 206 str. ISBN 978-80-87258-29-3.
 Ztráta věci. *Studie k vybraným motivům básně R. M. Rilkeho*, Praha: Togga 2009. 216 str. ISBN 978-80-87258-20-0.
 Být všemu odloučení napřed. *Fenomenologická interpretace Rilkeho Elegií z Duina*, Praha: Togga, 2009. 338 str. ISBN 978-80-87258-07-1.
 Moc, technika a věda: *Martin Heidegger a Ernst Jünger*, Praha: Togga 2008, 202 str. ISBN 978-80-87258-01-9.
 Epifanie věčného návratu téhož, Praha-Kroměříž: TRITON 2007, 123 str. ISBN 978-80-7254-995-5.
 Dělník, nadčlověk, smrtelník. *Tři podoby lidství ve filosofické antropologii*, Praha: Univerzita Karlova v Praze – Fakulta humanitních studií, Edice Agora sv. 3, 2006, 334 str. ISBN 80-239-8973-1.

2. Vybrané články

Tyranei der Linie, in: M. Nietzsche (ed.), *Image in Space*, libri nigri 49, Nordhausen: Verlag Traugott Bautz 2015, str. 17-29. ISBN 978-3-88309-985-9.
 Der Begriff ›Austrag‹ als Bestimmung des Seins bei Martin Heidegger, in: *Phänomenologische Forschungen*, Jahrgang 2014, Felix Meiner Verlag (ISSN 0342-8117), str. 205-216.
 Filosof a jeho stín: K Heideggerovým »Schwarze Hefte« (1931-1938), in: *Ročenka pro filosofii a fenomenologický výzkum IV/2014*. K vydání připravil Aleš Novák. Praha: Togga 2014, s. 19-31. ISBN 978-80-7476-061-7.
 Der Philosoph und sein Schatten: Zu Heideggers »Schwarzen Heften« (1931–1938), in: *Ročenka pro filosofii a fenomenologický výzkum IV/2014*. K vydání připravil Aleš Novák. Praha: Togga 2014, s. 33-59. ISBN 978-80-7476-061-7.
 Filosofie a nepřátelství, in: *Nietzsche a (ne)přátelé*, sestavil a k vydání připravil Aleš Novák, Praha: Togga 2015, s. 11-27. ISBN 978-80-7476-070-9.
 ‚Bleibendes Weilen‘ als Bestimmung des Anwesens bei Heidegger, in: *Heidegger-Studies*, Vol. 30 (2014). Berlin: Duncker & Humblot 2014, str. 159-176. ISBN 978-3-428-14357-3.
 Věda ničeho. Zamyšlení nad Heideggerovým pojetím vědy a filosofie v přednášce *Co je metafysika?* In: Aleš Novák (ed.), *Heidegger v dialogu*. Praha: Togga 2014, str. 69-95. ISBN 978-80-7476-047-1.
 Descartesův koncept *mathesis universalis* a Heideggerův výklad *mathematické* povahy moderní vědy. In: Aleš Novák (ed.), *Heidegger v dialogu*. Praha: Togga 2014, str. 97-121. ISBN 978-80-7476-047-1.
 Grenzen der Transzendenz. Einleitung. In: Aleš Novák (ed.), *Grenzen der Transzendenz*. Nordhausen: Verlag Traugott Bautz 2013, str. 9-30. ISBN 978-3-88309-854-8.
 Die Einübung als Transzendenz bei Meister Eckhart. In: Aleš Novák (ed.), *Grenzen der Transzendenz*. Nordhausen: Verlag Traugott Bautz 2013, str. 31-35. ISBN 978-3-88309-854-8.
 Husserlova fenomenologická alternativa k filosofickému naturalismu. Dílčí komentář k úvodu spisu *Filosofie jako přísná věda*. In: *Ročenka pro filosofii a fenomenologický výzkum, III/2013*. K vydání připravil Aleš Novák. Praha: Togga, 2013, str. 15-42. ISBN 978-80-7476-036-5.
 Obraz světa. Funkce imaginace v „Pravidlech pro vedení rozumu“ a ve spise „Le Monde“ René Descarta. In: Marek, J. – Vrabec, M. (eds.), *Obrazotvornost v dějinách evropské filosofie*, Praha: Togga 2013, s. 87-104. ISBN 978-80-7476-041-9.
 Ztráta odstupů: ztráta předmětu. Analýza brémské přednášky *Ge-Stell* Martina Heideggera, in: Jana Tomašovičová et al., *Cestami Heideggerova myšlení*, Schola Philosophica, Pusté Uřany, 2011, str. 289-313. ISBN 978-80-89488-02-5.
 Heideggerův výklad pojmu *mathéma* a *mathematického* charakteru novověké vědy, in: *Teorie vědy* Vol. 32, 1/2010 (ISSN 1210-0250), str. 19-35.
 Heideggerův výklad experimentálního charakteru novověké vědy, in: *Teorie vědy* Vol. 32, 3/2010 (ISSN 1210-0250), str. 341-360.
 Der Begriff ‚Anlage‘ als Bestimmung des Seins bei Martin Heidegger, in: *Phänomenologische Forschungen*, Jahrgang 2010, Felix Meiner Verlag (ISSN 0342-8117), str. 101-117.
 Analýza temporality stroje u R. M. Rilkeho a K. Marxe, in: *Časovost a smrtelnost I*. Jaroslav Novotný (ed.), Praha: Togga, 2009, str. 215-260. ISBN 978-80-87258-26-2.
 Poznámka k Heideggerovu pojmu bytí, in: *Reflexe* 37/2009 (ISSN 0862-6901), str. 31-41.

3. Editorická činnost:

1. A. Novák, V. Zajíc, J. Pippich, *Síla světa. Kapitoly k pojetí vztahu člověka a světa mezi Mikulášem Kusánským a G. W. F. Hegelem*. Sestavil a k vydání připravil Aleš Novák. Praha: Togga 2009. 206 str. ISBN 978-80-87258-29-3.
2. *Ročenka pro filosofii a fenomenologický výzkum I/2011*. K vydání připravil Aleš Novák. Praha: Togga 2011. 140 str. ISBN 978-80-87258-87-3.
3. Olga Čechová, *Sladké jádro srdce*. K vydání připravili Aleš Novák a Martin Kolář. Praha: Togga 2012, 101 str. ISBN 970-80-87258-60-6.
4. *Ročenka pro filosofii a fenomenologický výzkum III/2012*. K vydání připravil Aleš Novák. Praha: Togga 2012, 170 str. ISBN 978-80-7476-004-4.

5. *Grenzen der Transzendenz*. Sestavil, uvedl, do němčiny přeložil a k vydání připravil Aleš Novák. Nordhausen: Verlag Traugott Bautz 2013. 221 s. ISBN 978-3-88309-854-8 (brož. výtisk), 978-3-88309-855-5 (váz. výtisk).
6. *Ročenka pro filosofii a fenomenologický výzkum III/2013*. K vydání připravil Aleš Novák. Praha: Togga 2013, 245 str. ISBN 978-80-7476-036-5.
7. *Heidegger v dialogu: Nové perspektivy interpretace myšlení Martina Heideggera*. Sestavil, uvedl a k vydání připravil Aleš Novák. Praha: Togga 2014. 210 str. ISBN 978-80-7476-047-1.
8. *Ročenka pro filosofii a fenomenologický výzkum IV/2014*. K vydání připravil Aleš Novák. Praha: Togga 2014, 188 str. ISBN 978-80-7476-061-7.
9. *Nietzsche a (ne)přátelé*. Sestavil, uvedl a k vydání připravil Aleš Novák, Praha: Togga 2015. 245 str. ISBN 978-80-7476-070-9.
10. *Živá fenomenologie*, sestavil a k vydání připravil Aleš Novák. Mimořádné číslo *Filosofického časopisu* 1/2015. Praha: Togga 2015. 152 str. ISSN 0015-1831. ISBN 978-80-7476-073-0.

Domácí a zahraniční granty a projekty, organizované konference:

- 2016-2017 vedoucí badatelského projektu *Malum*: pokusy o filosofické interpretace zla. Výsledný workshop se uskutečnil 16. února 2017.
- 2012-2016 ředitel univerzitního centra excelence „Centrum fenomenologického výzkumu“.
- 2014 iniciátor a organizátor konference "Živá fenomenologie" pořádané na Univerzitě Karlově v Praze ve dnech 10. – 11. září 2014.
- 2014 hlavní řešitel Specifického studentského výzkumu „Nietzsche a (ne)přátelé“.
- 2012 hlavní řešitel Specifického studentského výzkumu „Limity transcendence“.
- 2009-2011 spoluřešitel grantového projektu GAČR 201 664, „Filosofické předpoklady antropologického významu času“, hlavní řešitel Jaroslav Novotný.
- 2005-2007 spoluřešitel grantového projektu GAČR 401/05/2558, „Filosofické předpoklady antropologického významu prostoru“, hlavní řešitel Ladislav Benyovszky.
- 2005-2011 spoluřešitel vědecko-výzkumného záměru VZ MSM 0021620843, „Antropologie komunikace a lidské adaptace“, Univerzita Karlova v Praze – Fakulta humanitních studií.
- 2000-2004 spoluřešitel vědecko-výzkumného záměru VZ MSM 119070001, „Antropologie lidské komunikace“, Univerzita Karlova v Praze – Fakulta humanitních studií.

Vědecké ceny, členství v redakčních radách a odborných společnostech:

- 2011 Univerzitní ocenění v rámci soutěže „Vysoce kvalitních monografií na Univerzitě Karlově v Praze s vrocením 2009“ za publikaci „Být napřed všemu odloučení: Fenomenologická interpretace Elegií z Duina R. M. Rilka“
- 2008-2009 laureát stipendia Vzdělávací nadace Jana Husa

Vedení úspěšně obhájených diplomových prací:

2007

Tamara Furmaňská – Subjektivita: Hegel a Lévinas (program Obecná antropologie)

2010

Omar Baldé – Nietzscheho pojetí tělesnosti (program Obecná antropologie)

2011

Radek Suchý – Schopenhauer a Nietzsche o člověku (program Obecná antropologie)

Kateřina Hrybková – Dostojevskij a Nietzsche o člověku (program Obecná antropologie)

Václav Zajíc – Nietzsche a fenomén (program Obecná antropologie)

Vít Kobylka – Problém tvořivosti v Nietzscheho myšlení (program Obecná antropologie)

2012

Barbora Vřeťonko – Filosofie fotografie (program Obecná antropologie)

Tomáš Houdek – Nástroje a lidské bytosti. Svoboda a limity univerzálního darwinismu (program Obecná antropologie)

2013

Nicol Svárovská – Znamení moci: Zahradníček a Max Picard (program Obecná antropologie)

2014

Marcel Dubovec – Diference ontologické difference (program Německá a francouzská filosofie)

2015

Šárka Horneková – Gadamer, Adorno a Benjamin o umění a konzumní společnosti (program Obecná antropologie)

2016

Vendula Hustáková – Kudy k řeči: s Martinem Heideggerem k tématu řeči (program Obecná antropologie)

Kateřina Sváčková – K filosofickému vztahu soucitu a svobody (program Obecná antropologie)

2017

Matěj Kvapil - Umění a řeč v raných textech Friedricha Nietzscheho (program Německá a francouzská filosofie)

Vedení úspěšně absolvovaných doktorských prací:

2015

Jakub Šenovský – Motiv intelektu v díle Mikuláše Kusánského (program Obecná antropologie)

Václav Zajíc – Jazyk, řeč a rozumění (program Německá a francouzská filosofie)